

Lannan merkitys kasvaa

Uuden hallituksen ohjelmassa on selviä viitteitä siitä, että lannan sisältämän energian ja ravinteiden käyttöä tehostetaan.

Pääministeri **Juha Sipilä** on ollut jo pitkään vankka biotalouden ja erityisesti bioenergian puolestajapuhuja ja tämä näkyy hallitusohjelmassa. Hyvä niin.

Toisaalta hallitusohjelmassa lannan käyttöön tulee myös tiukennuksia. Ohjelman mukaan ”Lisätään ravinteiden talteenottoa erityisesti Itämeren ja muiden vesistöjen kannalta herkillä alueilla siten, että vähintään 50 prosenttia lannasta ja yhdyskuntajätevesilietteestä saadaan kehitettyneen prosessoinnin piiriin vuoteen 2025 mennessä.”

Se, mitä ”lannan kehittynyt prosessointi” käytännössä tarkoittaa, jätetään varmaankin tarkoituksella avoimeksi. Todennäköisesti tavoitteena on lisätä lannan käyttöä biokaasun raaka-aineena sekä lisätä lannan käsittelyä siten, että se on entistä tasalaatuisempaa ja helpommin kuljetettavaa. Kun hallitusohjelman linjauksiin lisätään vielä uuden ympäristökorvausjärjestelmän kiristyneet lannankäytön ehdot, lienee selvää, että tulevien vuosien aikana lannan separointi ja esimerkiksi Tanskassa jo

erittäin yleinen lietalannan happokäsittely lisääntyy. Separoitu lanta soveltuu myös hyvin eläinten kuivikkeeksi, kuten tämän lehden FarmTestissä kerrotaan.

Yhdyskuntajätevesien ravinteiden hyötykäyttö on huomattavasti hankalampi toteuttaa kuin lannan ravinteiden käyttö. Valitettavasti yhdyskuntien jätevesiin edelleen sekoittuu varsin monenlaista ja usein myös luonnolle haitallista tavaraa.

Maatalous on perinteisesti suhtautunut varsin ristiriitaisesti jätevesien ravinteiden kierrätykseen peltojen kautta. Toisaalta ravinteiden kierrättämisen välttämättömyys ymmärretään, mutta pelkona on peltoihin ja lopulta satoon siirtyvät aineet, kuten raskasmetallit.

Julkuisuudessa hallitusohjelman linjauksia hevosenlannan energiakäytön sallimisesta on herättänyt lievää hilpeyttä, sillä se on yksi harvoista tarkoista ja yksityiskohtaisista asioista koko ohjelmassa. Tietyillä alueilla hevosenlanta on ongelma, joten polton salliminen on hyvä ratkaisu, varsinkin kun monissa muissa EU-maissa toimitaan samoin. Parempi vaihtoehto olisi kuitenkin kierrättää myös hevosten lanta ja sen ravinteet vaikka biokaasulaitosten kautta pelloille.

Saparot kuntoon

Suomessa (ja muutamassa muussa EU-maassa) porsaiden häntien tyypistäminen muista kuin lääketieteellisistä syistä on kielletty.

Suomalaisten sikatilojen kokemukset osoittavat, että häntien purentaa voidaan ehkäistä ja estää, kunhan toimintatavat ovat hyvät ja asia otetaan vakavasti. Suomalaiset sikayrittäjät ja myös eläinten hyvinvoinnin tutkijat ovatkin lähteneet voimakkaasti ajamaan häntien tyypistämiskieltoa koko EU:hun.

Sikatalouden kannalta olennaista on sianlihan kysyntä, johon vaikuttaa hinnan lisäksi myös mielikuva tuotannosta. Ja mielikuvamarkkinoilla ”suloinen pikkupossu” on tärkeimmässä roolissa. Siksi häntien tyypistämiskielto on yksi tärkeä askel sianlihan mielikuvamarkkinoinnissa.

Kun tämä ongelma saadaan pois päiväjärjestyksestä, seuraava ja huomattavasti

vaikeampi askel on porsaskuolleisuuden alentaminen. Kuollut pikkuporsas on huonoa mainosta elinkeinolle ja kuollut porsas on aina myös menetyksensä sikayrittäjälle.

Hyöty porsaskuolleisuuden alentamisesta näkyy suoraan viljelijän kukkarossa ja ajan myötä toivottavasti myös markkinoilla.

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 4** Tautitilanteen heikentyminen muuttaisi eläintautien vastustamista Suomessa
- 38** KMVETin ja Käytännön Maamiehen digiversioon kannattaa kirjautua
- 54** Lukijoiden vinkkejä eläinten hoitoon

Nautakarja

- 8** Lihanautarotujen siemen tulee ulkomailta, emotilojen isäsonnit huutokaupoista
- 18** Vedintulppa pitää utaretulehdusbakteerit loitolla umpikaudella
- 21** Yypänahon karjan utareterveys parani perusasioita terästämillä
- 22** Hyvä utareterveys alkaa jo navetan suunnittelusta
- 30** FarmTest: Lietteestä separoitu kuitu on käypä kuivike lehmillä
- 34** Pienet kiinteät kulut ja hyvä tuotos elinehtoja maidon hinnan laskiessa
- 46** Pohjoismaissa paheksuttu belgiansininen on suosittu rotu kotimaassaan

Sika

- 14** Saparo on purtunakin sopiva sian hyvinvoinnin mittari
- 40** Pihatossa porsiminen auttaa emakkoa ja vähentää porsimisavun tarvetta

Kolumnit

- 13** Yrittäjäkolumni: Ratkaisujen Suomi
- 27** Hyvinvointikolumni: Eläinten hyvinvointi on näkyvä osa eurooppalaista politiikkaa
- 37** Maria Tirkkonen: Uusia eläinlääkintäoppeja hakemassa
- 39** Esko Viholainen: Drontti

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 50** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 52** Uutisia ja uutuuksia
- 55** Tuotosseurannan tuloksia
- 56** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Pirjo Mälkiä